

УРАХУВАННЯ ВИМОГ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УПРАВЛІННІ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ТЕРИТОРІЇ

к. е. н. Грищенко В.Ф., Грищенко І.В.
Сумський державний університет

Аналіз досліджень, проведених вітчизняними вченими та експертами UNDP, OSCE, Canadian International Development Agency, UNEP/GRID-Arendal, ENVSEC [1; 2; 3; 4] дозволяє стверджувати, що сучасну екологічну ситуацію в Україні визнано кризовою – важливі для України проблеми, пов’язані із взаємозв’язком між економічним зростанням та станом довкілля.

Економічний ефект від експортно-імпортних операцій повинен зрівнюватися з витратами, що виникають внаслідок погіршення стану довкілля. Концепція управління експортно-імпортним потенціалом території з урахуванням вимог екологічної безпеки повинна пов’язувати у єдине ціле три основні регіональні підсистеми (інституціональну, соціально-економічну та екологічну) і розкривати основні принципи їх взаємодії. Для забезпечення потреб сталого розвитку території ступінь використання її експортно-імпортного потенціалу не може бути нижчим за соціально-економічні потреби та перевищувати ресурсно-екологічних обмежень, що підкреслюється існуванням екологічних загроз національній безпеці.

На нашу думку у контексті пошуку напрямів трансформації системи управління експортно-імпортним потенціалом території з урахуванням вимог національної еколого-економічної безпеки необхідно концентрувати увагу на дослідженні еколого-економічних взаємозв’язків між елементами інституціональної, соціально-економічної та екологічної підсистем регіону. Загальна схема урахування вимог еколого-економічної безпеки в управлінні експортно-імпортним потенціалом території (ЕІПТ) може бути представлена у такому вигляді (рис. 1).

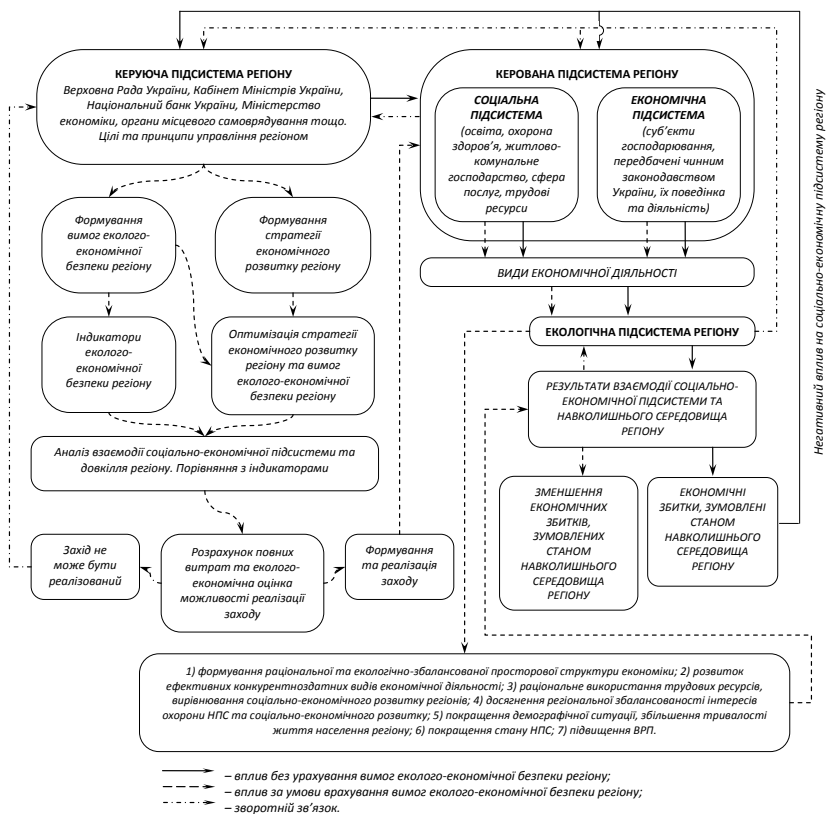

Рис. 1. Урахування вимог еколого-економічної безпеки в управлінні ЕІПТ

У цілому урахування вимог еколого-економічної безпеки регіону призведе до структурної перебудови соціально-економічної підсистеми регіону у напрямі її екологізації. А саме: до формування раціональної та екологічно збалансованої просторової структури економіки регіону; розвитку ефективних конкурентоздатних напрямів економічної діяльності; раціонального використання трудових ресурсів; вирівнювання соціально-економічного розвитку регіонів; досягнення регіональної збалансованості інтересів охорони природного середовища та соціально-економічного розвитку; покращення демографічної ситуації; збільшення тривалості життя населення регіону; покращення стану НПС; підвищення показників валового регіонального продукту.

1. Изменение климата в Восточной Европе: Беларусь, Молдова, Украина / [Л. Николаева, Н. Денисов, В. Новиков]. – Брессон: “Graphi 4”; Zoï Environmental Network, 2011. – 59 с.
 2. Огляд результативності природоохоронної діяльності. Україна. Другий огляд. ЕСЕ/СЕР/133 [К. Массон, О. Дзюбинський, Ю. Хірвонен та ін.]. – Нью-Йорк, Женева: ООН, 2007. – 223 с.
 3. Окружающая среда и безопасность: трансформация рисков в сотрудничестве / [Лунджи де Мартино, Анника Карлссон, Джанлука Рамполла и др.]. – ЮНЕП, ПРООН, ОБСЕ, НАТО, 2005. – 59 с.

4. Coal and Faces of Donetsk / [Alex Kirby, Matthias Beistein, Christina Stuhlberger and others] / Zoï Environmental Network and UNEP / GRID – Arendal, 2011. – 43 p.